

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/49/2023
Identifikačné číslo spisu:	1114213687
Dátum vydania rozhodnutia:	19.06.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1114213687.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F., narodeného R., proti žalovanej obchodnej spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00585441, o zaplatenie 454,68 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava I) pod sp. zn. B1-4C/86/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. mája 2020 sp. zn. 3Co/101/2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (teraz Mestský súd Bratislava IV) (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 02. februára 2018 č. k. 4C/86/2014-99 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia 454,68 eura, ktoré mal žalovaný získať tým, že mu zaplatil vyššie poistné ako na základe uzavretej poistnej zmluvy zaplatiť mal. Žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a že žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne neobohatil, keď mu nevrátil v žalobe požadované preplatky na zaplatenom poistnom z havarijného poistenia, pretože pri stanovovaní výšky poistného vychádzal z platne uzatvorenej poistnej zmluvy. Za rozporné zo zmluvou a zmluvnými dojednaniami vyhodnotil súd prvej inštancie dôvody žaloby a to, že výška poistného sa v danom poistnom vzťahu nemení a zostáva v takej výške, ako bola dojednaná na začiatku poistenia, t. j. vo výške 303 eur. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že výšku poistného pri havarijnom poistení EUOKASKO bol žalovaný oprávnený každoročne meniť v závislosti od škodového priebehu poistenia motorového vozidla článku VIII. bodu 1., 2., 6. a 7. Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie EUOKASKO. Podľa súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobca uhradil žalovanému za poistné obdobie od 10. 5. 2012 do 10. 5. 2013 na poistnom z havarijného poistenia viac o 148,46 eura (uhradil 603 eur namiesto 454,54 eura), za poistné obdobie od 10. 5. 2013 do 10. 5. 2014 viac o 198,96 eura na poistnom z havarijného poistenia viac (uhradil 603 eur a bol povinný uhradiť 404,04 eura), za poistné obdobie od 10. 5. 2014 do 10. 5. 2015 viac o 249,47 eura na

poistnom z havarijného poistenia viac (uhradil 603 eur a bol povinný uhradiť 353,53 eura), za poistné obdobie od 10. 5. 2015 do 10. 5. 2016 viac o 198,96 eura (uhradil 603 eur a bol povinný uhradiť 404,04 eura) a za poistné obdobie od 10. 5. 2016 do 10. 5. 2016 viac o 249,47 eura (uhradil 603 eur a bol povinný uhradiť 353,53 eura). Medzi stranami nebolo sporné, že tieto preplatky na poistnom z havarijného poistenia žalovaný žalobcovi vrátil.

1.2. Súd prvej inštancie nepovažoval za opodstatnené tvrdenie žalobcu, že žalovaný v jednotlivých výmeroch poistného (v avízach na úhradu poistného) určil výšku ročného poistného v rozpore s poistnou zmluvou. Podľa súdu žalovaný určil vo všetkých avízach na úhradu poistného (č. l. 17, 18, 19, 80 a 81) výšku ročného poistného z havarijného poistenia v súlade s Poistnou zmluvou pre havarijné poistenie motorových vozidiel - produkt č. XXX zo 7. 5. 2010, číslo návrhu XXXXXXXXXXXX, číslo poistnej zmluvy XXXXXXXXXXXX a článkom VIII. bod 1., 2., 6. a 7. Zmluvných dojednaní pre havarijné poistenie EUROKASKO, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť tejto poistnej zmluvy. Názor žalobcu, že v poistnej zmluve dojednaná zľava nie je bonusová zľava, ale iná zľava, na ktorú nemá vplyv škodovosť, resp. bezškodovosť poisteného motorového vozidla podľa súdu nebol v konaní preukázaný. K tvrdeniu žalobcu, že žalovaný od neho nepožadoval preukázanie bezškodového priebehu používania motorového vozidla, a preto nemohlo ísť o bonusovú zľavu za bezškodový priebeh poistenia, poukázal súd prvej inštancie na preukázanú obchodnú politiku žalovaného, že ak klient uzatvoril s ním životnú poistku a zaplatil jednorazový vklad poistného, mohol pri uzatvorení KASKO poistenia získať bonusovú zľavu až 70%, a to aj bez dokladovania bezškodového priebehu počas poistenia motorového vozidla u iného poisťovateľa. Žalovaný v rámci obrany v spore, ktorá nebola zo strany žalobcu nijako popretá uviedol, že z vyjadrenia S. C., ktorá predmetnú zmluvu so žalobcom uzatvárala, túto možnosť využil aj žalobca, 8. 5. 2010 uzatvoril so žalovaným životnú poistku, vložil jednorazový vklad poistného, zmluvu však do dvoch mesiacov zrušil. Uvedené tvrdenie preukázal predložením listín - poistkou číslo XXXXXXXXXXXX - Indexové investičné životné poistenie Index Y. a zrušením poistnej zmluvy (poistná zmluva číslo XXXXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX), odkúp z 8. 7. 2010. Podľa súdu prvej inštancie v odôvodnení žaloby chýba logické vysvetlenie toho prečo žalobca uhrádzal poistné 603 eur žalovanému, hoci bol presvedčený, že žalovaný má nárok na poistné len vo výške 303 eur a sám v žalobe tvrdil, že v rokoch 2012, 2013 a 2014 preplácal poistné, a to za situácie, že žalovaný mu vždy v predstihu (pred dňom splatnosti poistného, resp. pred tým, ako žalobca zaplatil poistné) oznamoval ročné poistné, ktoré bolo oveľa nižšie ako 603 eur (č. l. 17, 18, 19, 80 a 81). K žiadosti žalobcu aplikovať vo veci ustanovenie § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) súd prvej inštancie uviedol, že na to nebol dôvod, lebo nemal pochybnosti o obsahu posudzovanej poistnej zmluvy.

1.3. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ju neuplatnil.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu, rozsudkom z 28. mája 2020 sp. zn. 3Co/101/2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí dôvodil, že zľava, ktorá bola žalobcovi pri uzatváraní zmluvy poskytnutá bola zľavou bonusovou (v danom prípade najvyššou), a to najmä s ohľadom na jednoznačné označenie tejto zľavy ako bonusovej („Výška prevzatej zľavy 70% Bonusová zľava 707 eur“) v samotnej zmluve. Záver, že nešlo o tzv. inú zľavu jednoznačne potvrdzuje aj to, že v samotnom texte zmluvy sa nad časťou upravujúcou bonusovú zľavu nachádza časť označená ako „Iná zľava“, ktorá nie je vyplnená, na rozdiel od časti označenej ako „Prevzatá bonusová zľava“, ktorá je vyplnená vyššie uvedenými údajmi. V tejto súvislosti preto nebolo možné dospieť k tomu, že dohoda o poistnom bola nejasná a bolo ju v zmysle ustanovenia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka potrebné vykladať v prospech spotrebiteľa. Predpokladom na uplatnenie interpretácie v prospech spotrebiteľa je skutočnosť, že formulácia použitá v spotrebiteľskej zmluve objektívne umožňuje viacero výkladov. Uplatnenie tohto postupu nie je namieste v tomto prípade, ak žalobca žiada, aby sa v jeho prospech ako spotrebiteľa vyriešila otázka, ktorú on považuje za spornú, (teda či ide o bonusovú alebo tzv. inú zľavu z poistného), ak v danom prípade z obsahu zmluvy vyplýva, že ide o zľavu bonusovú. Pokiaľ žalobcovi nebol zrejmý obsah pojmu bonusová zľava uvedený vo formulárovej zmluve, nemožno to dávať za vinu žalovanému ako dodávateľovi, pretože obsah tejto zľavy a jej aplikácia je podrobne uvedená v Zmluvných

dojednaniach, ktoré sú súčasťou zmluvy.

2.2. Žalobca v súvislosti s posúdením druhu poskytnutej zľavy namietal, že súd prvej inštancie nesprávne uveril žalovanému, že ide o bonusovú zľavu napriek tomu, že neboli splnené podmienky pre jej poskytnutie v zmysle zmluvných dojednaní. Odvolací súd k tomuto poukázal na hodnotenie procesnej obrany žalovaného súdom prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje. Žalovaný tvrdil, že na základe svojej obchodnej politiky takúto zľavu poskytoval klientom, ktorí s ním zároveň uzavreli zmluvu o životnom poistení a zaplatili jednorazový vklad poistenia a toto aj preukázal poistkou č. R. s Indexovým investičným životným poistením Index Y.. Záver súdu prvej inštancie, že tvrdenie o obchodnej politike a samotná poistka preukazujúca uzavretie zmluvy na životné poistenie, rozumne vysvetľujú poskytnutie bonusovej zľavy žalobcovi bez preukázania toho, že by na ňu v zmysle zmluvných dojednaní mal nárok, podľa odvolacieho súdu obstoja. Žalovaný poskytoval túto zľavu v úmysle dojsť čo najviac poistení, čo je možné považovať za jeho obchodnú politiku, ktorá v tomto nebola v neprospech spotrebiteľa. Skutočnosť, že v zmluve nie je uvedené akej dobe bezškodového priebehu zodpovedá poskytnutá maximálna bonusová zľava, nemohla ovplyvniť posudzovanie postupu žalobcu, pretože zľavu bolo možné poskytnúť maximálne z obdobia 108 mesiacov bezškodového priebehu a len z tohto potom určovať zníženie rozhodnej doby po škodovej udalosti v zmysle ustanovení čl. VII. bod 1. a 2. a tento nedostatok nespôsobil nesprávnosť postupu žalovaného, ktorý po poistných udalostiach týkajúcich sa motorového vozidla žalobcu (nahlásených 28. 11. 2011 a 15. 3. 2012) upravil výšku bonusovej zľavy poskytnutej žalobcovi v nasledujúcich rokoch.

2.3. Odvolací súd ďalej preskúmal, či boli dodržané všetky procesné práva žalobcu vystupujúceho v spore ako spotrebiteľa a zistil, že ten bol riadne o všetkých svojich právach poučený (poučenie mu bolo doručené 10. 11. 2017), bolo mu doručené vyjadrenie žalovaného (18. 8. 2014) a po tom, čo nesúhlasil s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania, súd prvej inštancie pojednávanie nariadil a žalobcu naň riadne predvolal. Pojednávania bez prítomnosti žalobcu, ktorý sa vopred neospravedlnil dôležitým dôvodom, nemožno považovať za porušenie jeho procesných práv. Žalobca ďalej namietal, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie, avšak v zmysle ustanovenia § 295 CSP si nezaobstaral dôkazy, ktoré boli nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Podľa žalobcu mal vykonať dokazovanie na okolnosti týkajúcich sa uzavretia poistnej zmluvy, pretože tvrdenia o nich, ktoré uviedol v žalobe boli žalovaným popreté v jeho vyjadrení k žalobe a k preukázaniu existencie poistných udalostí a ich zavinenia, pretože tieto skutočnosti sú pri zľave za bezškodový priebeh poistenia rozhodujúce. Odvolací súd preskúmaním veci zistil, že nebolo potrebné dokazovať okolnosti uzavretia poistenej zmluvy, nakoľko z vyjadrení strán, ich tvrdení a predložených dôkazov (samotná zmluva, poistka na životné poistenie) bolo zrejmé, že tieto skutočnosti neboli sporné a v tomto smere nemožno súdu prvej inštancie nič vytýkať. Žalobcovi bolo doručené vyjadrenie žalovaného, v ktorom predniesol svoju procesnú obranu s tvrdeniami o okolnostiach uzavretia poistnej zmluvy a žalobca na ne nereagoval. Aj keď v rámci ochrany spotrebiteľa je prípustné, aby podľa ustanovenia § 296 CSP spotrebiteľ kedykoľvek súdu uvádzal skutočnosti a predkladal alebo označoval dôkazy a v konaní sa neuplatní sudcovská a ani zákonná zásada koncentrácie, žalobca (spotrebiteľ), v odvolacom konaní už nemôže (§ 366 CSP) uplatňovať nové prostriedky procesného útoku (tvrdenie o nezavinených poistných udalostiach, popretie tvrdenia žalovaného, že mu vedome v súvislosti s uzavretím inej zmluvy poskytol bonusovú zľavu, na ktorú by inak nárok nemal). Záverom odvolací súd uviedol, že na námietku zaujatosti vznesenú voči zákonnému sudcovi, výlučne pre jeho procesný postup a jeho rozhodovaciu činnosť nebolo potrebné v zmysle ustanovenia § 53 ods. 3 CSP prihliadať. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd dospel k záveru, že žalobca v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktorými by spochybnil správnosť záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

2.4. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s jeho § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 a žalovanému, ktorý mal plný úspech v odvolacom konaní, nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne nevznikli.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“), jeho prípustnosť odôvodnil § 420 písm. f) CSP.

3.1. Podľa dovolateľa odvolací súd sa snažil navodiť, že z poistnej zmluvy a zmluvných dojednaní je jednoznačné, že zľava 70% predstavovala zľavu za bezškodový priebeh. Avšak vôbec sa nevysporiadal s

tvrdzeniami o tom, že to vôbec také jednoznačné nie je. V danom vzťahu vystupoval dovolateľ ako spotrebiteľ, ktorému bola poskytnutá zľava 70% (reálne nejde o zľavu, nakoľko išlo o poskytnutie poistenia za poistné vo výške 30% zo základu interne stanoveného žalovaným). Pri uzatváraní poistnej zmluvy pri uzatváraní nového poistenia možno zohľadniť bezškodový priebeh započítaný inou poisťovňou. Tiež poukázal na to, že mu nebol potvrdený žiadny bezškodový priebeh inou poisťovňou (a ani mu nemohol byť potvrdený, keďže nevlastnil žiadne motorové vozidlo pred uzatvorením poistnej zmluvy). Rovnako poukázal na to, že pred uzatvorením poistnej zmluvy vyhlásil žalovanému, že spôsobil viacero dopravných nehôd, pričom z predložených dôkazov aj vyplýva, že žalovanému uviedol, že za posledných 12 mesiacov zaviniť dopravnú nehodu, a že dovtedy nemal uzatvorené žiadne povinné zmluvné poistenie. Je teda zrejmé, že nemohol spĺňať podmienky na priznanie zľavy za bezškodový priebeh v zmysle zmluvných dojednaní. Osobitne v odvolaní poukázal na to, že ak by malo ísť o zľavu z dôvodu bezškodového priebehu podľa čl. VIII. zmluvných dojednaní, musela by v poistnej zmluve byť uvedená aj doba, ktorá sa takto započítava do bezškodového priebehu. Odvolací súd sa tiež nevysporiadal s tvrdením dovolateľa, že nebolo preukázané, že sa oboznámil s nejakou obchodnou politikou. Reálne tak odvolací súd uviedol, že jeho tvrdenie o tom, že poskytnutá zľava 70% nepredstavovala zľavu za bezškodový priebeh (t. j. že išlo o normálnu zľavu nijak nenaviazanú na bezškodový priebeh), bolo vyvrátené tvrdením žalovaného o tom, že to tak bolo s poukazom na žalovaným tvrdenú obchodnú politiku. Možno dospieť k záveru, že odvolací súd (ako aj súd prvej inštancie) svojvoľne dospeli k záveru, že len preto, že zľava 70%, ktorú mu žalovaný poskytol v poistnej zmluve, sa číselne zhoduje s maximálnou výškou zľavy za bezškodový priebeh v zmysle čl. VIII. zmluvných dojednaní, treba túto zľavu nedôvodne považovať za zľavu za bezškodový priebeh v zmysle čl. VIII. zmluvných dojednaní.

3.2. Odvolací súd sa nevysporiadal s tvrdením, že bez toho, aby poistná zmluva obsahovala počet mesiacov, ktoré sa majú započítať do rozhodnej doby, nie je ani možné aplikovať zľavu za bezškodový priebeh, keďže táto závisí od rozhodnej doby. Tvrdenie odvolacieho súdu o maximálnej dobe 108 mesiacov je neudržateľné a v rozpore s predloženými dôkazmi. Je nedostatočný záver odvolacieho súdu o tom, že ustanovenie poistnej zmluvy o zľave umožňuje jednoznačný výklad o tom, že ide o zľavu za bezškodový priebeh. Súd mal skôr dôjsť k záveru, že išlo o zavádzajúcu praktiku žalovaného, ktorý spotrebiteľovi sľúbil zľavu vo výške 70%, potom ju zainkorporoval do nejasných ustanovení poistnej zmluvy, aby sa žalovaný potom mohol tváriť, že ide o zľavu za bezškodový priebeh.

3.3. V odvolaní tiež namietal, že závery súdu prvej inštancie o výpočte poistného sú nepreskúmateľné, pričom namietal nesprávnosť výpočtu jednotlivých poistných. Tým, že určenie výšky poistného v každom období (od 10. 5. do 9. 5. nasledujúceho roka) bolo podstatnou skutočnosťou na určenie toho, či došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného a v akom rozsahu, bolo povinnosťou odvolacieho súdu dať odpoveď na tieto otázky. Dovolateľ taktiež namietal, že súd prvej inštancie a odvolací súd pri výklade ustanovení poistnej zmluvy vychádzali výlučne z tvrdení žalovaného bez toho, aby tieto tvrdenia boli akokoľvek dokázané. Prvoinštančný súd považoval v podstate tvrdenia žalovaného za dokázané len z dôvodu ich tvrdenia, čím bola v neprospech žalobcu porušená zásada procesného dokazovania. Tvrdenia žalovaného o existencii obchodnej politiky a o nejakých tvrdeniach obchodníčky boli pre prvoinštančný súd, ako aj pre odvolací súd podstatné pri jeho závere uskutočnenom v neprospech dovolateľa. Odvolací súd nedáva žiadne odpovede na nastolené otázky týkajúce sa možnosti, či nemožnosti uplatnenia ustanovení o popretí skutkových tvrdení s poukazom na § 470 ods. 2 CSP. S tým súvisí aj v odvolaní namietané nesprávne poučenie zo strany prvoinštančného súdu. Osobitne namietal, že nebol poučený v zmysle § 292 písm. b) CSP, podľa ktorého súd vhodným spôsobom spotrebiteľa poučí o jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale poučí ho aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie jeho práv. Odvolací súd sa tiež odmietol zaoberať odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP, ktorý žalobca vzniesol v odvolaní. Odvolací súd sa nesprávne obmedzil na konštatovanie, že na jeho námietku zaujatosti nebolo potrebné prihliadať podľa § 53 ods. 3 CSP. Osobitne dovolateľ poukázal na jednostranné konanie súdu voči nemu, najmä s poukazom na ničím nepodložené súdom tvrdené pohnútky a zásadné porušenie rovnosti strán, ako na vyhodnocovanie tvrdení žalovaného zo strany súdu ako dôkazy proti nemu. Dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že s argumentáciou žalobcu uvedenou v dovolaní sa nemôže stotožniť. Žalovaný má za to, že dôvod podľa § 420 písm. f) CSP nie je naplnený, preto dovolanie nie je prípustné a dovolací súd by mal dovolanie zamietnuť v zmysle § 448 CSP.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

8.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

9. Pretože dovolateľ namietal arbitrárnosť a nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

10. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 zo dňa 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať v dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva,

že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

11. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

12. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobca namietal nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia, pričom najmä poukazoval na námietky:

a/ že odvolací súd dospel k záveru, že zľava 70% predstavovala zľavu za bezškodový priebeh. Podľa dovolateľa nemohol spĺňať podmienky na priznanie zľavy za bezškodový priebeh v zmysle zmluvných dojednaní,

b/ že ak by malo ísť o zľavu z dôvodu bezškodového priebehu podľa čl. VIII. zmluvných dojednaní, musela by v poisťnej zmluve byť uvedená aj doba, ktorá sa takto započítava do bezškodového priebehu,

c/ odvolací súd a súd prvej inštancie svojvoľne dospeli k záveru, že len preto, že zľava 70%, ktorú mu žalovaný poskytol v poisťnej zmluve, sa číselne zhoduje s maximálnou výškou zľavy za bezškodový priebeh v zmysle čl. VIII. zmluvných dojednaní, treba túto zľavu nedôvodne považovať za zľavu za bezškodový priebeh v zmysle čl. VIII. zmluvných dojednaní,

d/ odvolací súd sa nevysporiadal s tvrdením, že poisťná zmluva mala obsahovať počet mesiacov, ktoré sa majú započítať do rozhodnej doby, preto nie je ani možné aplikovať zľavu za bezškodový priebeh, keďže táto závisí od rozhodnej doby,

e/ závery súdu prvej inštancie o výpočte poisťného sú nepreskúmateľné, pričom namietal nesprávnosť výpočtu jednotlivých poisťných,

f/ odvolací súd sa tiež nevysporiadal s tvrdením dovolateľa, že nebolo preukázané, že sa oboznámil s nejakou obchodnou politikou,

g/ že dovolateľ nebol poučený v zmysle § 292 písm. b) CSP, podľa ktorého súd vhodným spôsobom spotrebiteľa poučí o jeho procesných právach a povinnostiach nielen v rozsahu všeobecnej poučovacej povinnosti, ale poučí ho aj o dôkazoch, ktoré je potrebné predložiť, o možnosti podať návrh na neodkladné opatrenie alebo zabezpečovacie opatrenie a o iných možnostiach potrebných na účelne uplatnenie alebo bránenie jeho práv,

h/ odvolací súd sa tiež odmietol zaoberať odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. c) CSP, ktorý žalobca vzniesol v odvolaní. Odvolací súd sa nesprávne obmedzil na konštatovanie, že na jeho námietku zaujatosti nebolo potrebné prihliadať podľa § 53 ods. 3 CSP. Osobitne dovolateľ poukázal na jednostranné konanie súdu voči nemu, najmä s poukazom na ničím nepodložené súdom tvrdené pohnútky a zásadné porušenie rovnosti strán, ako na vyhodnocovanie tvrdení žalovaného zo strany súdu ako dôkazy proti nemu.

13. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejmé právne úvahy odvolacieho aj okresného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru. Súd prvej inštancie spolu s odvolacím súdom uviedli, čo je predmetom konania, aké skutočnosti tvrdili sporové strany, z ktorých vykonaných dôkazov vychádzali, ako ich vyhodnotili, jasne a zrozumiteľne vysvetlili, ktoré skutočnosti vzali za preukázané, teda z akého skutkového stavu veci vychádzali, ktoré ustanovenia zákona aplikovali a ako vec právne posúdili a zároveň sa vysporiadali s podstatnými vyjadreniami a námietkami strán konania.

13.1. Čo sa týka námietok a) a c), odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia relevantným spôsobom v bode 23. dôvodil, že „...zľava, ktorá bola žalobcovi pri uzatvorení zmluvy poskytnutá bola zľavou bonusovou (v danom prípade najvyššou), a to najmä s ohľadom na jednoznačné označenie tejto zľavy ako bonusovej („Výška prevzatej zľavy 70%, Bonusová zľava 707 eur“) v samotnej zmluve. Záver, že nešlo o tzv. inú zľavu jednoznačne potvrdzuje aj to, že v samotnom texte zmluvy sa nad časťou upravujúcou bonusovú zľavu nachádza časť označená ako „Iná zľava“, ktorá nie je vyplnená, na rozdiel od časti označenej ako „Prevzatá bonusová zľava“, ktorá je vyplnená vyššie uvedenými údajmi. V tejto súvislosti preto nebolo možné dospieť k tomu, že dohoda o poistnom bola nejasná a bolo ju v zmysle ustanovenia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka potrebné vykladať v prospech spotrebiteľa.“

13.1.1. Súd prvej inštancie taktiež vo svojom rozhodnutí v bodoch 53. a 54. dostatočným spôsobom vyhodnotil, že „Názor žalobcu, že výška poistného sa pri KASKU nemení a zostáva v takej výške, ako bola dojednaná na začiatku poistenia, t. j. vo výške 303 eur, je dostatočne vyvrátená poukazom na samotnú Poistnú zmluvu pre havarijné poistenie motorových vozidiel - produkt č. R. zo dňa 07. 05. 2010, číslo návrhu XXXXXXXXXXXX, číslo poistnej zmluvy XXXXXXXXXXXX, v ktorej článku IV. je uvedená bonusová zľava 70%. Naviac, žalobca pri uzatvorení tejto poistnej zmluvy žiadnym spôsobom nenamietal jej obsah, uzatvoril ju a súhlasil so všetkými poistnými podmienkami k nej sa viažucimi. Názor žalobcu, že v poistnej zmluve dojednaná bonusová zľava nie je bonusová zľava, ale iná zľava, na ktorú nemá vplyv škodovosť, resp. bezškodovosť poisteného motorového vozidla, súd vyhodnotil ako účelový a ničím nepreukázaný. Žalobcovo tvrdenie, že žalovaný od neho nepožadoval preukázanie bezškodového priebehu používania motorového vozidla, bolo vyvrátené poukazom žalovaného na obchodnú politiku žalovaného v roku 2010, ktorá bola v čase uzatvorenia Poistnej zmluvy pre havarijné poistenie motorových vozidiel - produkt č. XXX zo dňa 07. 05. 2010, číslo návrhu XXXXXXXXXXXX, číslo poistnej zmluvy XXXXXXXXXXXX, taká, že ak klient uzatvorí životnú poistku a zaplatí jednorazový vklad poistného, môže pri uzatvorení KASKO získať bonusovú zľavu až do výšky 70%, a to aj bez dokladovania bezškodového priebehu počas poistenia motorového vozidla u iného poisťovateľa. Žalovaný v rámci svojej obrany v spore, ktorá nebola zo strany žalobcu nijako namietaná ani vyvrátená, uviedol, že z vyjadrenia obchodníčky S. C., ktorá predmetné KASKO so žalobcom uzatvárala, uvedenú možnosť využil aj žalobca, ktorý dňa 08. 05. 2010 uzatvoril so žalovaným životnú poistku, vložil jednorazový vklad poistného, avšak hneď po uzatvorení KASKO svoju životnú poistku u žalovaného do dvoch mesiacov od uzatvorenia zrušil.“

13.2. K námietkam b) a d) dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa danému riadne venoval v bode 24. svojho rozhodnutia, kde „...Skutočnosť, že v zmluve nie je uvedené akej dobe bezškodového priebehu zodpovedá poskytnutá maximálna bonusová zľava, nemohla ovplyvniť posudzovanie postupu žalobcu, pretože zľavu bolo možné poskytnúť maximálne z obdobia 108 mesiacov bezškodového priebehu a len z

tohto potom určovať zníženie rozhodnej doby po škodovej udalosti v zmysle ustanovení čl. VII. bod 1. a 2. a tento nedostatok nespôsobil nesprávnosť postupu žalovaného, ktorý po poistných udalostiach týkajúcich sa motorového vozidla žalobcu (nahlásených 28. 11. 2011 a 15. 3. 2012) upravil výšku bonusovej zľavy poskytnutej žalobcovi v nasledujúcich rokoch.“

13.3. Čo sa týka námietky e) o nesprávnom výpočte poistného, uvedené dostatočným a vyčerpávajúcim spôsobom vyhodnotil súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí v bodoch 50. až 54., pričom dospel k záveru, že „Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca uhradil žalovanému za poistné obdobie od 10. 05. 2012 do 10. 05. 2013 o 148,46 eura na poistnom z havarijného poistenia viac (uhradil 603 eur a bol povinný uhradiť 454,54 eura), za poistné obdobie od 10. 05. 2013 do 10. 05. 2014 o 198,96 eura na poistnom z havarijného poistenia viac (uhradil 603 eur a bol povinný uhradiť 404,04 eura), za poistné obdobie od 10. 05. 2014 do 10. 05. 2015 o 249,47 eura na poistnom z havarijného poistenia viac (uhradil 603 eur a bol povinný uhradiť 353,53 eura), za poistné obdobie od 10. 05. 2015 do 10. 05. 2016 o 198,96 eura na poistnom z havarijného poistenia viac (uhradil 603 eur a bol povinný uhradiť 404,04 eura) a za poistné obdobie od 10. 05. 2016 do 10. 05. 2016 o 249,47 eura na poistnom z havarijného poistenia viac (uhradil 603 eur a bol povinný uhradiť 353,53 eura). Tieto sumy preplatkov žalovaný uhradil žalobcovi späť ako prebytok na poistnom z havarijného poistenia, čo žalobca potvrdil jednak v žalobe (č. I. 2) a jednak v rozšírení žaloby (č. I. 77).“ Odvolací súd sa s vyhodnotením súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožnil.

13.4. Námietka f) bola taktiež dostatočným spôsobom vyhodnotená odvolacím súdom spoločne so súdom prvej inštancie. Súd prvej inštancie poukázal v bode 54. rozhodnutia na to, že „Žalobcov tvrdenie, že žalovaný od neho nepožadoval preukázanie bezškodového priebehu používania motorového vozidla, bolo vyvrátené poukazom žalovaného na obchodnú politiku žalovaného v roku 2010, ktorá bola v čase uzatvorenia Poistnej zmluvy pre havarijné poistenie motorových vozidiel - produkt č. XXX zo dňa 07. 05. 2010, číslo návrhu XXXXXXXXXXXX, číslo poistnej zmluvy XXXXXXXXXXXX, taká, že ak klient uzatvorí životnú poistku a zaplatí jednorazový vklad poistného, môže pri uzatvorení KASKO získať bonusovú zľavu až do výšky 70%, a to aj bez dokladovania bezškodového priebehu počas poistenia motorového vozidla u iného poisťovateľa. Žalovaný v rámci svojej obrany v spore, ktorá nebola zo strany žalobcu nijako namietaná ani vyvrátená, uviedol, že z vyjadrenia obchodníčky S. ktorá predmetné KASKO so žalobcom uzatvárala, uvedenú možnosť využil aj žalobca, ktorý dňa 08. 05. 2010 uzatvoril so žalovaným životnú poistku, vložil jednorazový vklad poistného, avšak hneď po uzatvorení KASKO svoju životnú poistku u žalovaného do dvoch mesiacov od uzatvorenia zrušil. Uvedené tvrdenie žalovaný preukázal predložením listinných dôkazov: Poistka číslo XXXXXXXXXXXX - Indexové investičné životné poistenie Index Y. (č. I. 45 - 46) a Zrušenie poistnej zmluvy (poistná zmluva číslo XXXXXXXXXXXX/XXXXXXXXXX) - odkup zo dňa 08. 07. 2010 (č. I. 47).“

13.4.1. Odvolací súd v bode 24. rozhodnutia riadne vyhodnotil, že „Žalovaný tvrdil, že na základe svojej obchodnej politiky takúto zľavu poskytoval klientom, ktorí s ním zároveň uzavreli zároveň zmluvu o životnom poistení a zaplatili jednorazový vklad poistenia a toto aj preukázal poistkou č. XXXXXXXXXXXX s Indexovým investičným životným poistením Index Y. Záver súdu prvej inštancie, že tvrdenie o obchodnej politike a samotná poistka preukazujúca uzavretie zmluvy na životné poistenie, rozumne vysvetľujú poskytnutie bonusovej zľavy žalobcovi bez preukázania toho, že by na ňu v zmysle zmluvných dojednaní mal nárok, podľa odvolacieho súdu obstoja. Žalovaný poskytoval túto zľavu v úmysle dojsť čo najviac poistení, čo je možné považovať za jeho obchodnú politiku, ktorá v tomto nebola v neprospech spotrebiteľa...“

13.5. K námietke g) dovolací súd uviedol, že s daným sa jednoznačne a zreteľne vysporiadal odvolací súd v bode 25. svojho rozhodnutia, kde uviedol, že „preskúmal, či boli dodržané všetky procesné práva žalobcu vystupujúceho v spore ako spotrebiteľa a zistil, že ten bol riadne o všetkých svojich právach poučený (poučenie mu bolo doručené 10. 11. 2017), bolo mu doručené vyjadrenie žalovaného (18. 8. 2014) a po tom, čo nesúhlasil s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania, súd prvej inštancie pojednávanie nariadil a žalobcu naň riadne predvolal. Pojednávania bez prítomnosti žalobcu, ktorý sa vopred neospravedlnil dôležitým dôvodom, nemožno považovať za porušenie jeho procesných práv.“

13.6. Taktiež nedôvodná je námietka h), nakoľko dovolací súd uvádza poukázaním na § 53 ods. 3 CSP, že v záujme plynulosti konania bez zbytočných prietahov sa strane zamedzuje, aby účelovo predlžovala konanie námietkami. Zákon z tohto dôvodu upravuje výnimky z povinnosti súdu predložiť vec na rozhodnutie o námietke zaujatosti nadriadenému súdu. A to napríklad námietky, ktoré sa obsahovo

týkajú postupu sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo jeho rozhodovacej činnosti. V danom prípade sa k námietke neprihliadne a zákonný sudca pokračuje v konaní. (pozri BAJÁNKOVÁ, Jana. § 53 [Lehota na podanie námietky stranou]. In: ŠTEVČEK, Marek, a kol. Civilný sporový poriadok 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2022). Preto odvolací súd sa dostatočným spôsobom vyhodnotil v bode 26. svojho rozhodnutia, že „na námietku zaujatosti vznesenú voči zákonnému sudcovi, výlučne pre jeho procesný postup a jeho rozhodovaciu činnosť nebolo potrebné v zmysle ustanovenia § 53 ods. 3 CSP prihliadať.“

14. V reakcii na dovolacie argumenty žalobcu dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobca preto neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky dovolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

14.1. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalobca preto neopodstatnene namieta existenciu tejto vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

15. Dovolateľ namieta tiež nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nesprávne vyhodnotenie dôkazov. Najmä poukazoval na to, že súd prvej inštancie a odvolací súd pri výklade ustanovení poisťnej zmluvy vychádzali výlučne z tvrdení žalovaného bez toho, aby tieto tvrdenia boli akokoľvek dokázané. Prvoinštančný súd považoval v podstate tvrdenia žalovaného za dokázané len z dôvodu ich tvrdenia, čím bola v neprospech žalobcu porušená zásada procesného dokazovania.

16. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

17. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľa uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

18. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľ naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá

pripustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

19. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani v zmysle novej právnej úpravy civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim pripustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

20. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

20.1. Odvolací súd relevantným spôsobom v bode 25. svojho rozhodnutia vyhodnotil, že „nebolo potrebné dokazovať okolností uzavretia poistenej zmluvy, nakoľko z vyjadrení strán, ich tvrdení a predložených dôkazov (samotná zmluva, poistka na životné poistenie) bolo zrejmé, že tieto skutočnosti neboli sporné a v tomto smere nemožno súdu prvej inštancie nič vytýkať. Žalobcovi bolo doručené vyjadrenie žalovaného, v ktorom predniesol svoju procesnú obranu s tvrdeniami o okolnostiach uzavretia poistnej zmluvy a žalobca na ne nereagoval. Aj keď v rámci ochrany spotrebiteľa je prípustné, aby podľa ustanovenia § 296 CSP spotrebiteľ kedykoľvek súdu uvádzal skutočnosti a predkladal alebo označoval dôkazy a v konaní sa neuplatní sudcovská a ani zákonná zásada koncentrácie, žalobca (spotrebiteľ), v odvolacom konaní už nemôže (§ 366 CSP) uplatňovať nové prostriedky procesného útoku (tvrdenie o nezavinených poistných udalostiach, popretie tvrdenia žalovaného, že mu vedome v súvislosti s uzavretím inej zmluvy poskytol bonusovú zľavu, na ktorú by inak nárok nemal).“

21. Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To, akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovoláním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľom tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmatečnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

22. To, že dovolateľ so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu pripustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

23. S prihliadnutím na vyššie uvedené dovolací súd v okolnostiach preskúmvanej veci nezistil ústavnoprávne deficity v rámci zisťovania skutkového stavu veci, odvolací súd postupoval v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania, najmä zásadou voľného hodnotenia dôkazov (čl. 15 CSP) a princípmi všeobecnej spravodlivosti. Krajský súd pri zisťovaní skutkového stavu rešpektoval ústavno-procesné zásady (ako sú zákaz tzv. deformácie dôkazu, či opomenutého dôkazu, zásadu rovnosti zbraní, priamosti, voľného hodnotenia dôkazov), náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodol tak, že jeho skutkové a právne závery nemožno považovať za svojvoľné, neudržateľné, ani prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z tohto hľadiska preto nemožno postupu odvolacieho súdu nič

vytknúť a námietky žalobcu preto dovolací súd považoval z hľadiska prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené.

24. Z niektorých dovolacích formulácií vyplýva, že dovolateľ namieta v kontexte zmätočnostnej vady podľa § 420 písm. f) CSP nesprávne (či rozporuplné) právne posúdenie veci. K tomu dovolací súd uvádza, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). V tomto kontexte hodno zdôrazniť, že prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezakladá skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočíva na nesprávnych právnych záveroch, nakoľko nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porov. R 24/2017). Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012, 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/70/2014). Skutočnosť, že dovolateľ má odlišný právny názor než odvolací súd, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ním tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

25. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súdy po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné, alebo že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04). Dovolací súd nezistil, že by postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces, ani že zistenie skutkového stavu by bolo prima facie natoľko chybné (svojvoľné), že by k nemu súd pri rešpektovaní základných zásad hodnotenia vykonaných dôkazov nemohol nikdy dospieť (porov. I. ÚS 6/2018), a ani že prijaté právne závery by boli v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. že by z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývali (porov. I. ÚS 243/07). Podľa názoru dovolacieho súdu preto prijaté skutkové a právne závery oboch súdov nižšej inštancie možno považovať za logické, vychádzajúce zo skutkových okolností veci a relevantných právnych noriem a nemožno im vyčítať takú svojvoľnosť, ktorá by mala za následok arbitrárnosť ich rozhodnutí.

26. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

27. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

28. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.